

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/22/070

BERAADSLAGING NR. 22/052 VAN 1 FEBRUARI 2022 BETREFFENDE DE MEDEDELING VAN GEPSEUDONIMISEERDE PERSOONSgegevens DOOR HET RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING (RIZIV) AAN HET DEPARTEMENT TOEGEPASTE ECONOMIE VAN DE UNIVERSITÉ LIBRE DE BRUXELLES (DULBEA) MET HET OOG OP DE EVALUATIE VAN DE FINANCIËLE INCENTIVES VAN HET PROGRAMMA “AANGEPAST WERK” VOOR PERSONEN IN ARBEIDSONGESCHIKTHEID DIE EEN UITKERING ONTVANGEN VAN HET RIZIV

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, inzonderheid op de artikelen 5 en 15 ;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114 ;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97 ;

Gelet op de aanvraag van het departement Toegepaste Economie van de Université Libre de Bruxelles (DULBEA) ;

Gelet op het auditoraatsrapport van de afdeling Innovatie en Beleidsondersteuning van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. Het departement Toegepaste Economie van de Université libre de Bruxelles (DULBEA) wenst gepseudonimiseerde persoonsgegevens te gebruiken van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) om te evalueren of het programma van “aangepast werk” een springplank is naar werkhervatting voor de verzekerden van het RIZIV en om te analyseren wat het effect is van financiële incentives op de beslissing om deel te nemen aan het programma.

2. België kent (zoals de meeste landen van de OESO¹) een groot aantal personen in arbeidsongeschiktheid en dit aantal blijft alleen maar toenemen. Dit is een uitdaging voor de betrokken personen maar ook voor de maatschappij en de overheidsmiddelen (gelet op de overheidsuitgaven die nodig zijn om deze uitkeringen te dekken). Dit aantal weerspiegelt een zwakte van de arbeidsmarkt aangezien deze niet in staat is om iedereen te integreren, maar toont ook de noodzaak om de markt aan te passen aan de personen die omwille van hun gezondheidstoestand ervan uitgesloten blijven. Een manier om de arbeidsmarkt aan te passen is het RIZIV-programma “aangepast werk”, dat deze personen toelaat, meestal dankzij een vermindering van de arbeidstijd, om de arbeidsmarkt geleidelijk aan te integreren. In plaats van direct over te schakelen van een volledige afwezigheid van arbeid naar een voltijdse tewerkstelling, presteert de betrokkene een verminderd aantal uren, wat zijn integratie in de arbeidsmarkt zou vergemakkelijken. Dit programma kan op termijn ook leiden tot een voltijdse werkhervatting en is daarom gunstig zowel voor de patiënt als voor de maatschappij want het laat toe de arbeidsmarkt te verbeteren en aan te passen met respect voor eenieder.
3. De vraag rijst echter hoe invaliditeitsuitkeringen te combineren met een bezoldiging voor de gepresteerde uren. Het zou immers kunnen dat een persoon in arbeidsongeschiktheid niet wenst deel te nemen aan het programma indien hij enkel een bezoldiging ontvangt voor de gepresteerde uren en daarbij de invaliditeitsuitkering verliest omwille van het “aangepast werk”. Het RIZIV heeft een schema opgesteld waarin gedefinieerd wordt hoe deze inkomsten gecombineerd worden. Als de combinatie van de bezoldiging voor “aangepast werk” en de invaliditeitsuitkeringen gunstig uitvalt, zou dit voor de betrokkenen een incentive kunnen zijn om deel te nemen aan het programma “aangepast werk”, wat zich zou vertalen in een stijging van de sociale uitkering. Het doel van het onderzoek is om na te gaan of de manier waarop het RIZIV dit stelsel definieert financiële incentives creëert om te werken tijdens een periode van uitkeringen en of de wijzigingen in deze incentives een invloed hebben op de beslissingen van personen die reeds ingeschreven zijn voor het programma.
4. Het onderzoek heeft betrekking op de gerechtigden van de uitkeringsverzekering die erkend zijn als arbeidsongeschikt. De personen van wie de persoonsgegevens verwerkt worden zijn degenen die deelgenomen hebben aan een programma “aangepast werk” tussen 2012 en 2020 (substreekproef van de personen in invaliditeit, ongeveer 80.000 personen) om de effecten van dit programma te onderzoeken.
5. DULBEA wenst de volgende informatie te ontvangen (per betrokkene, enkel voor de periode 2012 tot en met 2020):
 - 1) Algemene informatie: betekenisloos uniek volgnummer, geboortejaar, geslacht, sociaal statuut (bediende/arbeider), statuut (werknemer/zelfstandige/werkloze), stelsel (werknemer/werkloze vóór de arbeidsongeschiktheid), arrondissement van de woonplaats, gezinstoestand (titularis met persoon ten laste, alleenstaande, samenwonende).

¹ Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.

- 2) Gegevens met betrekking tot de arbeidsongeschiktheid: begindatum primaire ongeschiktheid (maand en jaar), einddatum primaire ongeschiktheid (maand en jaar), begindatum invaliditeit (maand en jaar), einddatum invaliditeit (maand en jaar), bedrag van de uitkeringen, aantal vergoede dagen, reden einde ongeschiktheid (werkhervatting, werkloosheid, overlijden, pensioen, uitsluiting na controle) en ziektegroep.
- 3) Gegevens met betrekking tot het aangepast werk: begindatum (maand en jaar), einddatum (maand en jaar), toegelaten werkvolume (aantal uren), type bezoldiging (loontrekkende/zelfstandige/vrijwilligerswerk), activiteitssector, reden einde (terug naar een volledige arbeidsongeschiktheid, voltijdse werkhervatting, werkloosheid, overlijden, (brug)pensioen, uitsluiting door de medisch adviseur, uitsluiting door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit, uitsluiting door inspecteur, mutatie, heeft nooit het werk deeltijds hervat, andere), bedrag van de uitkeringen, waarborgstelsel (ja/nee), loon (in klassen) en volume van aangepast werk.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

Bevoegdheid van het Informatieveiligheidscomité

6. Het betreft in casu een mededeling van persoonsgegevens waarvoor krachtens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité vereist is.

Rechtmatigheid van de verwerking

7. Krachtens artikel 6 van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
8. De voormelde verwerking is rechtmatig in die zin dat ze noodzakelijk is voor de naleving van een wettelijke verplichting waartoe de verwerkingsverantwoordelijke gehouden is, overeenkomstig artikel 6, 1, c) van de AVG, namelijk artikel 2 van het decreet van 7 november 2013 *tot bepaling van het hogeronderwijslandschap en de academische organisatie van de studies*. Dit artikel bepaalt dat de instellingen van het hoger onderwijs in de Franse Gemeenschap, naast hun opdracht van toekenning van academische bekwaamheidsbewijzen en graden, nog drie andere opdrachten te vervullen hebben. Een van deze drie aanvullende opdrachten is het deelnemen aan individuele of collectieve activiteiten inzake onderzoek, innovatie of creatie, en zo zorgen voor de ontwikkeling, de bewaring en de overdracht van de kennis en het cultureel, artistiek en wetenschappelijk erfgoed.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

9. Volgens de Verordening (EU) van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet

verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (beginsel van de doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (beginsel van de minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (beginsel van opslagbeperking) en moeten ze door middel van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (beginsel van integriteit en vertrouwelijkheid).

Doelbinding

10. Via deze studie wenst DULBEA te evalueren of het programma “aangepast werk” een springplank is naar werkhervatting voor de verzekerden van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) en te analyseren wat het effect is van de financiële incentives op de beslissing om deel te nemen aan het programma. De hierboven beschreven gegevensset, die door het RIZIV aan DULBEA wordt geleverd, is beperkt tot de beoogde academische en wetenschappelijke doelstellingen van het departement Toegepaste Economie van de Université libre de Bruxelles en is noodzakelijk voor de uitvoering van zijn opdracht. Deze mededeling van persoonsgegevens beoogt een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde, met name de evaluatie of het programma “aangepast werk” een springplank is naar werkhervatting voor de verzekerden van het RIZIV en de analyse van het effect van de financiële incentives op de beslissing om deel te nemen aan het programma.

Minimale gegevensverwerking

11. De gegevens die gevraagd worden door het departement Toegepaste Economie van de Université libre de Bruxelles hebben betrekking op een beperkte populatie van ongeveer 80.000 personen. De gegevens zijn gepseudonimiseerd, waarbij enkel het identificatienummer van de sociale zekerheid, dat vervangen wordt door een betekenisloos nummer, gebruikt wordt. Het aggregatieniveau van de gegevens laat niet toe om een bepaald individu te identificeren. De gegevens worden niet als dusdanig meegedeeld maar in klassen om elk risico van heridentificatie uit te sluiten.
12. De algemene informatie is noodzakelijk bij wijze van controlevariabelen in elke econometrische schatting. De variabelen met betrekking tot de arbeidsongeschiktheid zijn noodzakelijk om de omvang en de duur van de ongeschiktheid te kennen en een onderscheid te maken tussen de verschillende soorten ongeschiktheid (korte duur of lange duur, veelvuldig voorkomen, enz.) en ze laten toe de verschillende redenen voor de beëindiging van het statuut te identificeren. Bovendien zijn ze noodzakelijk om rekening te kunnen houden met de mogelijke effecten op het inkomen. De gegevens met betrekking tot het aangepast werk zijn noodzakelijk om het belang en de duur van de deelname aan het programma “aangepast werk” te kennen en laten toe de verschillende redenen voor de beëindiging van het statuut te kennen. Deze gegevens zijn noodzakelijk om rekening te kunnen houden met de mogelijke effecten op het inkomen.

Opslagbeperking

13. Het departement Toegepaste Economie van de Université libre de Bruxelles zal een eenmalige studie uitvoeren die over twee jaar gespreid is. De volledige gegevens zullen ten laatste op 31 december 2024 worden vernietigd.

Integriteit en vertrouwelijkheid

14. De onderzoekers kunnen het hogervermelde doeleinde niet verwezenlijken met anonieme gegevens omdat zij de situatie van individuele personen moeten kunnen opvolgen. Ze moeten zich er contractueel toe verbinden om alle mogelijke middelen in te zetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde persoonsgegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald. Het is hen in elk geval verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens.
15. De resultaten van een verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden mogen in principe niet worden bekendgemaakt in een vorm die de identificatie van de betrokken personen mogelijk maakt. De resultaten van het onderzoek moeten dus in anonieme vorm worden bekendgemaakt.
16. Bij de verwerking van de persoonsgegevens moeten de onderzoekers van het departement Toegepaste Economie van de Université libre de Bruxelles (DULBEA) rekening houden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.
17. Een “small cell”-risicoanalyse (SCRA) moet worden verricht.

Om deze redenen, besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de mededeling van de voormelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) aan het departement Toegepaste Economie van de Université libre de Bruxelles (DULBEA) met het oog op de evaluatie van de financiële incentives van het programma “aangepast werk” voor de personen in arbeidsongeschiktheid die uitkeringen ontvangen van het RIZIV en de analyse van het effect van de financiële incentives op de beslissing om deel te nemen aan het programma, toegestaan is mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

Bart VIAENE
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).